

Päť tvári svätého Vincenta

O. Róbert P. MALONEY, Generálny predstavený
Paríž, Materský dom, 1. januára 2002

Nedávno mi jeden veľmi inteligentný mladík povedal: "Vy máte šťastie. Mnohí zakladatelia majú osobitnú charizmu, ktorá sa prejavila v určitom dejinnom okamihu. Ako odpoveď na požiadavky doby, založili spoločenstvo. Po istom čase rozvoja spoločenstvo nenápadne zaniklo, pretože naplnilo vtedajšie potreby doby. Avšak sú svätí, ako František Assiský a Vincent de Paul, ktorých charizma sa ustálila. Cirkev bude vždy potrebovať niekoho ako bol František, kto ju bude pobádať k láske k Božiemu stvoreniu a jednoduchému životu,; ba ešte viac, Cirkev bude vždy potrebovať niekoho, kto ju bude pobádať, aby videla Krista v tvárach chudobných a slúžila im činnou a citovou láskou." Nakoniec dodal: "V Cirkvi bude vždy existovať charizma svätého Vincenta v rôznych formách."

Vincent je človek do každého obdobia, univerzálny svätý. Dovoľte mi, aby som dnes, spolu s vami, premýšľal inak ako zvyčajne, nie nad slovami alebo udalosťami, ktoré boli v jeho živote rozhodujúce. Skôr vás pozývam k spoločnému zamysleniu nad svätým Vincentom, takého, ako ho predstavilo umenie. Môžeme povedať, že svätý Vincent má mnoho "tvári"¹ práve vďaka jeho bohatej osobnosti a univerzálne fascinujúcej charizme.

---

¹ Otec Chalumeau /šalümó/ zozbieral vyše 400 ikonografických vincentínskych diel, počnúc dobou Šimona Františka z Tours až po posledné obdobie 20. storočia (por. André Dodin, *Svätý Vincent de Paul a kresťanská láska*; [Vydavateľstvo Seuil, 1960], str. 182-185). V súčasnej dobe možno predĺžiť zoznam mnohými ďalšími dielami.

I. OTEC CHUDOBNÝCH

Portrét zhotovila sestra Helena La Capria

Najpopulárnejší obraz sv. Vincenta, ktorého ľudia celého sveta najľahšie rozoznajú, je svätý Vincent - otec chudobných. Existuje veľa podobných obrazov. Jedným z najznámejších je Vincent, ochranca nájdených detí. Tento obraz nájdete na oknách, vo forme sôch a obrazov v nespočetných kostoloch. V provinciálnom dome dcér kresťanskej lásky Veľkej Británie sa nachádza zaujímavá maľba tohto druhu. Jej autor je neznámy. Odborníci hovoria, že obraz bol namalovaný vo Francúzsku v 17. storočí, ale dieťa bolo pramalované neskoršie, pravdepodobne v dobe Otca Fiat, ktorý povzbudzoval k ľudovej úcte k svätému Vincentovi – a sám maľoval jeho portréty – alebo dával zhotoviť sochy s deťmi.²

Dnes existuje mnoho nových a veľmi zaujímavých zobrazení svätého Vincenta, otca chudobných. Jeden z najpozoruhodnejších obrazov bol nedávno namalovaný Bratom Markom Eldenom, v našej vstupnej hale Generálnej kúrie v Ríme. Tak, ako môžete vidieť, tvár svätého Vincenta je vytvorená z tvári chudobných. Podobné dielo od sestry Heleny La Capria je zavesené v mojej izbe Generálnej kúrie. Symbolika týchto dvoch diel je nádherná. Poznáte lepší spôsob ako namalovať svätého Vincenta vytvorením jeho podoby ľuďmi a v ľuďoch, vysunutých na okraj spoločnosti, ktorým venoval celý svoj život?

Iné moderné a mimoriadne zobrazenia Vincenta, otca chudobných, vyplynuli z úvah nad jeho slovami: "(Chudobní) predstavujú osobu nášho Pána, ktorý povedal: "Čokoľvek ste urobili jednému z týchto najmenších, mne ste to urobili."³ Jednu z týchto kresieb mám tiež zavesenú v izbe v Generálnej kúrii; predstavuje Vincenta, ako sa delí o chlieb s chudobným Kristom. Iná, azda najznámejšia zo súčasných diel, vyšla na stránke web počas generálneho zhromaždenia Misijnej kongregácie a v mnohých publikáciách tej doby. Tvorí strednú časť nádherného triptychu, namalovaného Kurtom Weltherom pre kaplnku Milosrdenstva vo farnosti Svätého Vincenta v Grazi. Vincent de Paul sedí medzi chudobnými ako jeden z nich. Nemá svätožiaru. Nie je nad nimi ako ich slávny "dobrodinec". Vincent prišiel do kruhu, sadol si k stolujúcim a jedol s nimi. Tváre chudobných okolo stola nie sú výrazné. Ale pozorovateľ, tak ako nám to povedal Vincent "uvidí očami viery, že Boží Syn chcel sa stať chudobným a predstavuje sa nám v týchto úbohých stvoreniach."⁴ Žiarivá

---

² porov. Krátky opis tejto maľby, napísaný Juditou Greville, dcérou kresťanskej lásky, vydaný v *Colloque*, č. 32, jeseň 1995, str. 155.

³ SV X, 332; porov. Tiež X, 679-680; XIII, 805-806.

⁴ SV, XI, 32.

tvár uprostred stola odráža prítomnosť Krista. Prítomné osoby pri skromnom jedle nám predstavujú Poslednú večeru, sviatosťný pokrm Božej lásky k svojmu ľudu.

Čo môžeme povedať o Vincentovi, otcovi chudobných?

1. Táto Vincentova tvár je podstatná pre všetky vetvy Vincentskej rodiny. Je to tvár Vincenta Paulánskeho, ktorú pozná väčšina kresťanov vo svete. 16. apríla 1885 bol sv. Vincent prehlásený svätou Cirkvou za patróna všetkých kresťansko-charitatívnych združení.⁵ Keď sa rozprávam s členmi rôznych vetví našej Rodiny vo svete, všetci považujú Vincenta, otca chudobných, za svojho zakladateľa alebo za hlavný zdroj inšpirácie.
2. Svedectvo je mnohokrát výrečnejšie ako slová, zvlášť v súčasnosti. Vo svete, kde sa mnohí ľudia nezaujímajú o hierarchické náboženstvo, reč skutkov je čím ďalej, tým viac výrečnejšia. Skutki spravodlivosti a milosrdenstva sú znakom, že Božie kráľovstvo je skutočne medzi nami živé: sýtiť hladných, dať piť smädným, hľadať príčiny ich hladu a smädu ako aj prostriedky pomoci.
3. Vincent neprestajne opakoval, že musíme kázať "slovami a skutkami"⁶. Skutki spravodlivosti a lásky sú nerozlučiteľnou súčasťou evanjelizácie. Synodálny dokument *Spravodlivosť vo svete* toto potvrdzuje veľmi jasne: "Činnosť v prospech spravodlivosti a účasť na premene sveta sú neoddeliteľnou súčasťou hlásania Evanjelia".⁷

II. MISIONÁR

Ak je najznámejší obraz sv. Vincenta de Paul ako otca chudobných, tak najviac "pozerané" dielo je Vincent ako Misionár. Každoročne ho tisíce osôb prebehne očami; mám však dojem, že sa naň dívajú, ale v skutočnosti ho nevidia!

---

⁵ Porov. Peter Coste, *Pán Vincent, veľký svätec Veľkého storočia* (Paríž: Desclée de Brouwer & spol., 1932) III, 534.

⁶ Porov. SV XII, 87-88: "Keby sa našli medzi nami takí, ktorí by si mysleli, že sú v Spoločnosti pre evanjelizáciu chudobných a nie aby im aj pomáhali; aby liečili ich duchovné potreby a nie telesné, odpovedal by som im, že my musíme pomáhať všetkými spôsobmi, my sami a skrze druhých... Robiť toto znamená evanjelizovať slovami a skutkami.

⁷ AAS LXIII (1971) 924.

Táto socha od Pietra Bracci (1700-1773) bola umiestnená v bazilike sv. Petra po kanonizácii sv. Vincenta v r. 1737. Musím priznať, že pociťujem istú hrdosť, keď vediem návštevníkov do baziliky a ukazujem im nášho zakladateľa, umiestneného napravo v hlavnej lodi vedľa Terézie z Avily a Filipa Neri.

Na tomto diele môžete badať viacero významných črt. Predstavuje jasne Vincenta ako misionára. Hoci nápis hovorí: "Vincent de Paul, zakladateľ Misijnej kongregácie a Spoločnosti dcér kresťanskej lásky", socha ho predstavuje ako kazateľa. Má oblečenú superpeliciu a štólu, v ľavej ruke drží misionársky kríž a pravou robí gesto, vyzývajúce tak svojich poslucháčov. Výklenok za hlavou zosilňuje "jeho hlas". Pri ľavej nohe má otvorené Evanjelium sv. Lukáša 4, 18: "Poslal má hlásať blahozevst' chudobným".

Socha, dielo Pietra Bracci

Môže nám predstavovať Vincenta v Gannes – Folleville, kde kázal a vyzýval 25. januára 1617 k obráteniu po tom, ako sa vrátil dojatý z obrátenia zomierajúceho sedliaka na panstve pána de Gondi. Tento dátum vždy považoval za deň zrodu Misijnej kongregácie, hoci právnicko bola založená o osem rokov neskôr.

Čo môžeme povedať o Vincentovi, misionárovi?

1. Božie slovo je pre neho najdôležitejšie. Kniha Evanjelií pri jeho nohe je symbolom. Vincent napísal vo Všeobecných pravidielach Mis. Kongregácie: "Božie slovo nemôže nikdy klamať."⁸ Neustále sa vracia k tejto téme, cituje tieto slová na úvod každej kapitoly pravidiel. Božie slovo je pre neho

---

⁸ VP II, 1.

základným životným pravidlom. Je prameňom, z ktorého čerpá ku všetkým svojim kázniam a poučeniam.

2. Kríž je ústredným bodom kázní a katechézy. Vincent cituje strhujúce slová svätého Pavla: "Ale ja sa nechcem chváliť ničím iným iba krížom nášho Pána Ježiša Krista."⁹ Kríž má rozhodujúce miesto v jeho hlásaní a formácii všetkých jeho nasledovníkov.¹⁰
3. Misionár Vincent mal univerzálny pohľad. V dobe, kedy sa necestovalo ľahko a komunikácie boli obmedzené, hľadel ponad Francúzsko a poslal lazaristov a dcéry kresťanskej lásky do Poľska, Talianska, Alžírsku, na Madagaskar, do Írska, Škótska, na Hebridy a Orkneje. On sám vekom pokročilý s veľkou túžbou chcel odísť do Indie.¹¹ Svojim nasledovníkom odovzdal tento univerzálny pohľad vo formácii.

III. VINCENT – FORMÁTOR

Svätý Vincent nezaložil len panie kresťanskej lásky (1617), Misijnú kongregáciu (1625), dcéry kresťanskej lásky (1633), ale zaistil aj formáciu týchto skupín. Formácia bola hlavným cieľom spísaných pravidiel, prednesených konferencií a veľkého počtu napísaných listov.

Ako generálny predstavený som spoznal, že mnohí členovia hierarchie si myslia, že Misijná kongregácia bola podstatne založená na formáciu kňazov. Veľká časť listov, ktoré dostávam od biskupov, je výzvou "na pomoc" do seminárov. Keď Svätá Stolica pozvala Otca McCullen k účasti na biskupskej synode v roku 1990; jej predmetom bola formácia kňazov.

Ikonografia často znázorňovala svätého Vincenta v tejto úlohe. Vincent bol jedným z veľkých reformátorov duchovenstva 17. storočia. Jeho prínos spočíval v exercíciách pre budúcich kňazov, utorkových konferenciách, duchovných cvičeniach pre kňazov a získavaní profesorov do seminárov. Vo Francúzsku bol jeho vplyv na diecéznych kňazov a budúcich biskupov obrovský.

---

⁹ Gal 6, 14; porov. SV II, 339; XI, 20.

¹⁰ porov. R. P. Maloney, "The Cross in Vicentian Spirituality" in *The hears the Cry of Poor* (Hyde Park, New York: New City Press, 1995), 30 –51.

¹¹ SV XI, 402.

Svätý Vincent – formátor duchovenstva

Za dvadsať rokov založil 20 seminárov. Počas 10-tich rokov zúčastňoval sa na schôdkach Rady svedomia, radiac kráľovi v otázkach voľby biskupov. Na utorkových konferenciách, ktoré organizoval, zúčastňovali sa mnohí veľkí duchovní učitelia. Abelly tvrdí, že viac ako 12 000 budúcich kňazov konalo si duchovné cvičenia vo Svätom Lazári za života sv. Vincenta.

Medzi najznámejšie obrazy, predstavujúce nášho zakladateľa ako formátora, je rytina, na ktorej sa Vincent prihovára dcéram kresťanskej lásky a odovzdáva im Pravidlá (hoci v skutočnosti boli dokončené len po jeho

smrti!). Existujú podobné obrazy, na ktorých odovzdáva Všeobecné pravidlá misionárom v r. 1658; tak isto máme podobizne, na ktorých Vincent poučuje panie kresťanskej lásky.

Tieto obrazy považujem za veľmi dôležité, pretože zdôrazňujú podstatnú, často zanedbanú, črtu sv. Vincenta: bol vynikajúcim formátorom. Počas troch desaťročí mával pravidelné konferencie pre lazaristov, dcéry kresťanskej lásky a sestry Navštívenia P. Márie. Jeho príhovory boli jedným z najhlavnejších prostriedkov stálej formácie spoločenstiev. Napísal desaťtisíce listov určených k formovaniu ďalších osôb. Vydal viaceré pravidlá pre spolky kresťanskej lásky. Počas viacerých rokov pracoval horlivo na pravidlách pre lazaristov a dcéry kresťanskej lásky s vedomím, že tieto budú mať po jeho smrti veľký vplyv na formáciu členov.

Čo môžeme povedať o Vincentovi ako formátorovi?

1. Možnože najdôležitejšie je to, čo vysvetlil o formácii mladému superiorovi Otcovi Antonovi Durandovi, menovaného do seminára v Agde v r. 1656: "Viesť duše je umenie všetkých umení." Tak robil Boží Syn na zemi... na duše nepôsobí filozofia, teológia alebo rečnenie. Treba, aby sa Ježiš Kristus spojil s nami a my s ním; aby sme konali v ňom a On v nás; aby sme hovorili ako On a v jeho duchu tak, ako On ostával vo svojom Otcovi a hlásal učenie, ktoré počul od neho; to je reč Svätého Písma. Treba teda, pane, aby ste sa zbavili seba a zaodiali sa Ježišom Kristom."¹² Pre tých, ktorí učia druhých, niet dôležitejšieho odkazu.
2. Je veľmi užitočné poznamenať, že dcéry kresťanskej lásky mali už od roku 1641 "malé školy" pre deti. Taktiež členom Misijnej kongregácie treba pripomenúť pozoruhodný prínos sv. Vincenta k formovaniu diecézneho kňazstva (počas jeho života, ako aj v ďalších etapách dejín). Z toho dôvodu liturgia ho oslavuje ako: "Svetlo kňazov". Formácia diecézneho duchovenstva je jedným z hlavných diel Misijnej kongregácie.
3. Vincent bol vynaliezavý pri tvorbe nových programov formácie.¹³ Aj dnes formácia vyžaduje vynaliezavého ducha, novú pedagogiku

---

¹² SV XI, 343.

¹³ Róbert P. Maloney "Byť vincentínom, byť formátorom" vo *Vincentiana* 44, č. 2 (marec – apríl 2000), 115-120.

a používanie moderných komunikačných prostriedkov. Je dôležité, aby formátori plne zapojili do študijného procesu tých, ktorí boli formovaní, a tým sa stali aktívnymi činiteľmi svojej vlastnej formácie. Sami sa stávajú *formandi* a nesú za svoju formáciu zodpovednosť ako prví. Treba dúfať, že sa stanú "rozmnožujúcimi činiteľmi", schopnými odovzdať druhým prijaté talenty. Dobrí formátori musia vedieť pracovať nielen s jednotlivcami, ale aj so skupinami. Majú byť schopnými podporovať osoby vo formácii k vzájomnej pomoci v procese formácie.

IV. VINCENT, MUŽ KONTEMPLÁCIE V ČINNOSTI

Len niektorí svätí boli takí činní ako Vincent de Paul. Jeho diela boli natoľko pozoruhodné, že pri jeho pohrebe kazateľ Henri de Maupas du Tour povedal: "Skoro zmenil vzhľad Cirkvi."¹⁴ Ale jeho súčasníci videli v ňom kontemplatívneho človeka. Abelly píše, že "Jeho duch bol neustále pozorný na Božiu prítomnosť."¹⁵ Pridáva tiež, že jeden kňaz, ktorý poznal dobre Vincenta, dosvedčil, že niekedy ho videl celé hodiny, ako hľadá na kríž držiak ho v ruke.

Prirodzenosť, s akou Vincent rozpráva o kontemplácii, predovšetkým dcéram kresťanskej lásky, je dôkazom, že sa veľmi dobre cítil v tejto oblasti. Jedna jeho vlastnoručne napísaná poznámka dokazuje: "K čomu sa dá prirovnať krása Boha, ktorý je princípom každej krásy a dokonalosti tvorstva? Ved' či neprijímajú od neho svoj lesk a krásu kvety, vtáky, hviezdy, mesiac a slnko?"¹⁶ Jeho slová sú presvedčivé pri opise, ako vidí Boha. Pri rozhovore s členmi Misijnej kongregácie 13. 12. 1658 medituje: "Ach, keby sme mali taký jemný pohľad, že by sme mohli preniknúť aspoň trochu do nekonečnej Božej velebnosti! Ó, Bože môj! Ó, bratia moji! Kiež by sme mali tieto vznešené pocity! Povedali by sme so svätým Pavlom "že ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani človeku na um neprišlo". Je to hlbina lásky, najvyššie a večne oslavované bytie, nekonečné dobro, ktoré

---

¹⁴ Tento text citoval André Dodin, v op. Cit. 103 "Skoro zmenil vzhľad Cirkvi". Text pohrebnej kázne od Maupasa sa nachádza na disku CD-ROM (obsahuje rôzne vinčenské spisy), ktorý pripravil P. Claude Lautissier.

¹⁵ Louis Abelly, *Život ctihodného Božieho služobníka Vincenta de Paul, 3 zväzky* (Paríž: D. Dumoulin a spol., 1891), Kniha III, IV. kap., 72.

¹⁶ SV XIII, 143.

zahŕňa všetky dobrá, všetko je v ňom nepochopiteľné."¹⁷ Rok a pol pred smrťou sv. Vincent sa obracia na svoju komunitu kňazov a bratov slovami:

"Vôľa Božej prítomnosti postupne zaplaví ducha, premení sa na zvyk alebo lepšie povedané, na Božiu milosť tak, ako viacerí si zvykajú na toto opakovanými úkonmi; napokon sa ocitneme celkom navyknutí a vždy oživovaní!... Bratia moji, koľko ľudí vo svete si takto počína a pritom nestrácajú Boha z pohľadu."¹⁸

Čo môžeme povedať o Vincentovi, mužovi kontemplácie v činnosti?

1. Pozorujem, že také očividné spojenie medzi rozjímaním a činnosťou v tvári sv. Vincenta je jedným z najdôležitejších kľúčov vinctenskej duchovnosti. Nové Konštitúcie MS¹⁹ a DKL²⁰ výslovne spomínajú kontempláciu v činnosti. Vincent bol nepopierateľne presvedčený, že modlitba a činnosť sú prepojené. Oddelenie modlitby od činnosti sa môže stať únikom: modlitba sa stratí vo fantázii, môže vytvoriť ilúzie o svätosti. Naopak, služba, oddelená od modlitby sa môže stať povrchná, až nútená, istou závislosťou, opojným lákadlom. Keď sa modlitba a činnosť navzájom podporujú, vtedy je apoštolská duchovnosť na najlepšom stupni.

Peter Fresney v úlohe sv. Vincenta de Paul
vo filme "Pán Vincent".

---

¹⁷ SV XII, 110.

¹⁸ Porov. SV XII, 163-164.

¹⁹ K 42.

²⁰ K 2.14.

2. Vincent veľmi zdôrazňuje činnú lásku, ale tiež dôležitosť každodenného rozjímania. Vo vincentskej duchovnej tradícii má rozjímanie mimoriadne dôležité miesto. Len málokteré témy sú tak dôrazne rozvinuté. Svätý Vincent hovorí misionárom o rozjímaní²¹ toto:

*"Dajte mi muža rozjímavej modlitby a bude schopný všetkého. Bude môcť povedať so svätým Apoštolom: "Všetko môžem v Tom, ktorý ma posilňuje." (Fil 4, 13) Misijná spoločnosť pretrvá taký čas, pokiaľ sa bude v nej praktizovať rozjímanie, pretože ono je ako nedobytná hradba, ktorá ochráni misionárov pred každým útokom."*²²

Povedané inými slovami, rozjímanie považuje za absolútne podstatné u tých, ktorí sa rozhodujú pre službu chudobným.

V. VINCENT, NAJVLÚDNEJŠÍ ČLOVEK SVOJEJ DOBY

Abelly, prvý životopisec, píše, že svätý Vincent veľmi obdivoval Františka Saleského. Považoval ho za najláskavejšieho človeka, akého kedy stretol. Pridáva, že svätý Vincent tak dobre využil príklad ženevského biskupa, že si osvojil pozoruhodnú vľúdnosť a láskavosť a úžasný spôsob ako sa vyjadriť a správať k všetkým a ku každému človeku.²³ Skutočne, svätý Vincent si tak dobre osvojil príklady láskavosti a vľúdnosti, že ho často prirovnávali k Františkovi Saleskému. Collet konštatuje, že jeho miernosť a vľúdnosť stali sa príslovečné a ľudia hovorili o ňom to, čo on sám hovoril o Františkovi.²⁴

Hoci je ťažké namaľovať vľúdnosť, láskavosť, mnohí umelci sa o to pokúšali. Na ilustráciu som vybral túto "tvár" svätého Vincenta, známy obraz od Šimona Františka z Tours, ktorý sa našiel v Moutiers-Saint Jean /mutjé sē žã/. Obraz bol namaľovaný v r. 1660, krátko pred smrťou svätého Vincenta. Ešte slávnejšie dielo od tohto maliara sa našlo v Paríži, v ústrednom dome Lazaristov v Paríži. Podarilo sa mu s úspechom odraziť

---

²¹ pozri poznámku č. 61 na str. 177, Róbert P. Maloney, CM: *Go! On the Missionary Spirituality of St. Vincent de Paul*. Ceme, Salamanka 2000.

²² SV XI, 83.

²³ Louis Abelly, *op. cit.* III. kniha, 246.

²⁴ Peter Collet, *Život sv. Vincenta de Paul* (Nancy: A. Leseure, 1748), I. zväzok, 99.

Vincentovu vľúdnošť, láskavosť. Tento obraz bol považovaný za kópiu, ktorá kedysi patrila kráľovnej Anne Rakúskej.

Čo môžeme povedať o svätom Vincentovi ako najláskavejšom človeku svojej doby?

1. V prvom rade to, že duchovnosť premieňa našu prirodzenosť. Svätý Vincent hovorí, že vo svojej mladosti bol veľmi svojhlavý a ľahko sa nahneval. Mal tiež sklony k mrzutosti počas dlhých temných období. Ale bol si vedomý týchto sklonov. "Obracal som sa na Pána a neustále som ho prosil, aby zmenil moju neprívetivú a odpudzujúcu náladu, aby mi dal tichého a zhovievavého ducha. Milosťou nášho Pána, s troškou pozornosti, ktorú som venoval k potlačeniu prchkosti, trochu som zanechal túto melancholickú povahu.²⁵ Vincent tu hovorí s veľkou skromnosťou. Jeho súčasníci hovorili, že Vincent bol v zrelom veku srdečný, láskavý človek, ktorý mal úžasný spôsob reči a prístupu k ľuďom rôzneho postavenia.²⁶

Portrét sv. Vincent od Šimona Františka z Tours

2. Vincent neustále spája láskavosť so súcitom; vždy pripomína, že misionár musí byť preniknutý súcitom,²⁷ zvlášť, keď je povoláný slúžiť najubohejším z najopustenejších a nachádzajúcich sa v najväčšej duchovnej a hmotnej biede. Vo Všeobecných pravidlách, čl. 12. pre dcéry kresťanskej lásky uvádza: "Keďže ich hlavným zamestnaním je slúžiť úbohým chorým, nech to robia so všetkou možnou starostlivosťou a lás-

---

²⁵ Abelly, *op. cit.* III. kniha, 245.

²⁶ *Ibid.*, III. kniha, 249.

²⁷ SV XI, 77.

kou... zachádzajúc s nimi so súcitom, vlúdne, srdečne, úctivo a odane."²⁸ Sestrám povedal, že svätosť spočíva vo vernom zachovávaní pravidiel "v duchu a v službe chudobným s láskou, vlúdnosťou a súcitom".²⁹ Svätý Vincent podal zaujímavým spôsobom 24. júla 1660 konferenciu "O čnostiach Lujzy de Marillac", pri ktorej jedna zo sestier vyzdvihla u Lujzy práve toto spojenie láskavosti a súcitu.³⁰ Súcit je zaiste jedna z podstatných vlastností pravých svätých služobníkov chudobných.

3. Pre sv. Vincenta bola prívetivosť misionárska čnosť. Potvrďuje³¹, že misionár pri praktizovaní tejto čnosti, zmieruje srdcia ľudí a obracia ich k Pánovi. V našej dobe, kedy hnev je taký rozšírený a proces pokoja veľmi dôležitý, prívetivosť je mimoriadne oslovujúca čnosť.

Na záver ešte jednu myšlienku. V konferenciách, nazvaných "Päť tvárí Márie" a "Päť tvárí Ježiša", som hovoril o "mnohokultúrnej Márii" a "mnohokultúrnom Ježišovi" s dôrazom, že kresťania v každej časti sveta si priali, aby Kristus a Matka Božia sa stali "jedným, jednou z nich". Predstavili ich v ich oblečení, vo farbe ich pleti a s ich rasovými vlastnosťami. Je zaujímavé konštatovať, že vďaka univerzálnosti svätého Vincenta, ten istý jav sa postupne rozvinul vo vincentskej ikonografii. Následkom toho môžeme hovoriť o "mnohokultúrnom" Vincentovi. Na záver tejto konferencie ponúkam niekoľko vzorov týchto "mnohokultúrnych tvárí" a spájam sa s vami touto modlitbou:

Všemohúci a láskavý Bože, urob z nás nástroje svojej lásky. Pomôž nám, ako členom Vincentskej rodiny, vzrastať v činnej láske, v jednoduchosti a pokore. Posilni nás, aby sme podobne ako Vincent mohli ťa vidieť a slúžiť ti v osobe chudobných. Dovoľ, aby sme boli v tvojom kráľovstve spolu s tebou a s nimi. Prosíme ťa o to skrze Krista, nášho Pána. Amen!

Otec Róbert P. MALONEY, CM
Generálny predstaviteľ

<p>Ak si prajete mať podobné podmienky počúvania ako sestry Materského domu, po každom z piatich bodov – portrétov položte si dve nasledujúce otázky:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Kde vidíte takéhoto Vincenta de Paula uprostred Vášho života?
2. Ako by sa mohol odrážať takýto Vincent vo Vašom osobnom živote?
---

²⁸ SV, X, 331.

²⁹ SV, X, 353.

³⁰ SV, X, 727.

³¹ CR 11, 6.

Príhovor Matky Juany Elizondo

(Medzinárodné exercície, november 2001)

Tieto Medzinárodné exercície mesiaca november 2001 sú v Materskom dome prvé v treťom tisícročí. Prvé aj po dlhej, nevyhnutnej prestávke z dôvodu rekonštrukcie niektorých častí domu, ktoré sa dotýkali celkovej činnosti.

Mnohé z vás, ak nie všetky, poznáte tento dom, ako aj vinčenské miesta, ale vždy sa rady vraciame do rodičovského domu a to tým viac, že sama Panna Mária výslovne prejavila svoju lásku k Spoločnosti, čím zvýraznila česť svojho titulu Jedinnej Matky Spoločnosti, tak ako ju nazvala svätá Lujza.

Tieto duchovné cvičenia sa konajú v mesiaci novembri, ktorý má pre nás, dcéry kresťanskej lásky, osobitný význam: počas neho slávime niektoré veľmi významné sviatky: Zjavenie Panny Márie, svätú Katarínu a výročie založenia Spoločnosti. Toto je pre nás príležitosťou, aby sme sa pýtali na:

1. postavenie úcty, ktorú prechováva Spoločnosť k Panne Márii od počiatku,
2. Máriinu privilegovanú odpoveď na túto úctu,
3. našu odpoveď a vernosť k posolstvu z roku 1830.

1. Úcta k Panne Márii od počiatku Spoločnosti

Svätý Vincent vo svojich poučeniach prvým sestrám nevenoval konferenciu osobitne zameranú na Pannu Máriu, ale ju menoval viackrát a predovšetkým ich povzbudzoval k jej úcte. Chce, aby sme sa jej celkom odovzdali v rôznych životných okolnostiach, uctievali si ju klasickými a tradičnými zbožnosťami Cirkvi, ako je modlitba ruženca a Anjel Pána.

Keď sa pripravovali súčasné Konštitúcie, kládla sa otázka, či treba venovať Panne Márii osobitnú kapitolu, alebo ju zahrnúť do každej kapitoly ako vzor pre rôzne aspekty, o ktorých sa hovorí v príslušných kapitolách. Bol zvolený tento smer, ktorý sa zdal najprimeranejší k postojom našich svätých Zakladateľov. Mohli ste skonštatovať, že sa spomína v troch častiach Konštitúcií.

Svätý Vincent chcel tiež, aby sme pamätali a slávili jej veľké tajomstvá života v tých dňoch, kedy si ich pripomína Cirkev.

Svätá Lujza sa neustále v každej okolnosti spoliehala na Pannu Máriu. Vo svojich spisoch ju stále spomína. Jej meditácie a úvahy o Narození, Navštívení, jej veľká úcta k Nepoškvrnenému Počatiu omnoho skôr pred vyhlásením dogmy a zjaveniami v našej kaplnke a v Lurdoch, sú hodné, aby sme ich zväžili. Svätej Lujze vd'ačíme za modlitbu, ktorú sa modlíme po každom tajomstve ruženca: "Preblahoslavená Panna Mária, verím a vyznávam tvoje sväté a nepoškvrnené Počatie..."

U našej zakladateľky nachádzame dve výnimočné chvíle, ktoré vzbudzujú pozornosť. Vyzdvihuje v nich svoju veľkú dôveru k Matke Božej ohľadom rodiacej sa Spoločnosti:

- a. Svätá Lujza počas púte do Chartres /šártr/ 17. októbra 1644 odovzdala Spoločnosť do rúk Panny Márie a prosila pre ňu vernosť Božej vôli "*pre zásluhy krvi Božieho Syna a Syna Panny Márie*", s osobitnou prosbou o čistotu a sesterskú lásku. Kto lepšie ako Svätá Panna jej môže pomôcť spoznávať Božiu vôľu s rodiacim sa dieťom? Svätá Lujza pri zakladaní Spoločnosti si nepraje nič iné, len aby sa táto vôľa plnila. Dokonca má odvahu prosiť ju radšej o zánik, ako by sa mala utvárať proti Božej vôli.
- b. Pred odchodom z tohto sveta odporúča svojich dcéram: "*proste vrúcne Svätú Pannu, aby bola vašou jedinou Matkou*". Tieto slová sa zhodujú so slovami svätého Vincenta, ktorý tiež radí sestram, aby sa odovzdali do ochrany Panny Márie. 8. decembra 1658 im hovorí:

"Milé sestry, aby sme si vyprosili túto milosť, obráťme sa na Matku milosrdenstva, svätú Pannu, vašu veľkú Patrónku. Povedzte jej: □Spoločnosť dcér kresťanskej lásky bola zverená do tvojej ochrany, nazývame ťa svojou Matkou. Vrúcne ťa prosíme, prijmi láskavo túto Spoločnosť, ktorú ti obetujeme celú i každú jej členku zvlášť. A pretože nám dovoľuješ nazývať ťa našou Matkou a pretože si Matkou milosrdenstva, lebo tvojimi rukami prechádza milosrdenstvo, ktoré

nám vyprosuješ od Boha, vrúcne prosíme, prijmi láskavo do svojej ochrany túto Spoločnosť, ktorú ti zverujeme. □" (Coste X, str. 623)

Podľa prania Zakladateľov dcéry kresťanskej lásky vždy považovali Svätú Pannu za jedinú Matku Spoločnosti, a tak i v Konštitúcii 1.12 nachádzame:

*"Zakladatelia vstúpili do srdc dcér kresťanskej lásky lásku k Panne Márii, aby ju nasledovali. Povzbudzujú ich kontemplovať... **Matku Božiu**, Matku milosrdenstva a nádeje malých, intímne spojenú so svojim Synom, ku ktorému privádza všetkých, čo sa jej zverujú; Matku Cirkvi a **jedinú Matku Spoločnosti**. Jej svätá Lujza obetovala rodiacu sa Spoločnosť, ktorú chcela navždy zveriť pod jej ochranu."*

2. Máriina odpoveď

Máme dojem, že Panna Mária vzala vážne poslanie Matky, ktoré jej zverila svätá Lujza. Svoju materinskú starostlivosť chcela prejavíť návštevou v kaplnke Materinca, v dome všetkých dcér kresťanskej lásky, keď sa zjavila Kataríne Labouré a skrze ňu všetkým členkám Spoločnosti. Prejavila jej svoju lásku k Spoločnosti: *"Mám veľmi rada Spoločnosť."* Zverila jej svoju starosť o previnenia proti presnosti a nezachovávanie Pravidiel, týkajúce sa vernosti v určitých bodoch. Od tejto vernosti malo závisieť pripojenie k Spoločnosti iných skupín zasvätených osôb. Po zjavení z 18. júla 1830 nasledovalo ďalšie z 27. novembra toho istého roku, počas ktorého Panna Mária nám zverila ďalšie poslanie: dať raziť medailu, ktorá vyjadruje celú mariológiu a dáva nespočetné milosti všetkým, ktorí ju budú nosiť s dôverou.

Počas iného zjavenia Svätá Panna žiada vytvorenie združenia pre mládež, ktorá sa jej zasväťí.

3. Odpoveď Spoločnosti na poslanie zverené Pannou Máriou

Odpoveď Spoločnosti na pranie Matky Božej môžeme zamerať na tri body:

- a. Vernosť dcér kresťanskej lásky Konštitúciám (Pravidlám), ktoré sú prejavom Božej vôle so Spoločnosťou.

Vieme, že v čase zjavení Spoločnosť vzala vážne upozornenia P. Márie a pokúsila sa uviesť "do platnosti pravidiel". Táto horlivosť bola dopre-

vádzaná rozkvetom povolání vo viacerých krajinách sveta. Mimoriadnou udalosťou, ktorú oznámila P. Mária, bolo pripojenie k Spoločnosti jednej komunity, založenej v Spojených štátoch Matkou Seton a komunity z Grazu (Rakúsko), založenou Matkou Brandis. V našich veľkých túžbach prijímať nové povolania a v pastorácii, organizovanej za tým cieľom nezabúdajme, že jedným z najrozhodujúcejších prvkov je svedectvo života.

Nech štúdium a prehlbovanie Konštitúcií a Štatútov, ktoré konáme už nejaký čas, nás vedú k **oživeniu**, odrazia sa na našom živote, aby sme boli vierohodné v očiach mládeže.

Bolo by vhodné položiť si otázky k bodom, ktoré Panna Mária pripomenula, napríklad čítanie nevhodnej literatúry, strata času. Dnes by nám pravdepodobne pripomenula používanie masovokomunikačných prostriedkov. Z času načas dostávam od niektorých sestier listy, ktoré sú prekvapené z toho, čo vidia okolo seba, žiadajú, aby predstavení zasiahli ohľadom televízie, čo sa týka kvality programov, ako aj času, neužitočne stráveného pozeraním vysielaní, ktoré vôbec neprispievajú k lepšej kvalite nášho života dcér kresťanskej lásky v rovine duchovnej, komunitnej alebo k službe. Myslím si a dúfam, že každá dcéra kresťanskej lásky, ako aj miestna komunita, majú dostatočnú zrelosť, potrebnú prípravu a kritéria k správne rozpoznávaniu, čo živí ich ducha, aby mohli lepšie zodpovedať svojmu povolaniu.

b. Šírenie medaily a jej odkazu

Zaľadme sa na spôsob chápania doktrínálneho a teologického obsahu medaily, ktorá nám ukazuje Máriu uprostred tajomstva spásy, ako na tú, ktorú si Boh vyvolil k Vteleniu svojho Syna: *"Písmo M a dve srdcia hovoria dost."* Obsahovo bohaté symboly oboch strán medaily predstavujú Máriinu prítomnosť v diele spásy ľudského pokolenia. Filozof Ján Guittón v knihe *Ulica Bac alebo prekonaná povera*, /Vydavateľstvá SOS, str. 77/ hovorí k tomu: *"Predpokladajme, že by požiadali nejakého tvorcu obrázkov, básnika..., aby zhotovil medailu, ktorej podstatou by bolo, aby obsahovala čo najviac údajov a zároveň čo najmenej ťahov a znakov. Zároveň s doložkou, aby táto medaila bola zrozumiteľná všetkým kresťanom, vzdelaným alebo ľudovým vrstvám... Predpokladajme, že by túto medailu dali do konkurzu. Je pravdepodobné, že jej výsledky by boli slabšie ako "Medaila", ktorú uvidela v zjavení Katarína."*

Spytujeme sa na našu horlivosť pri jej šírení. Panna Mária chce byť prostredníctvom tejto medaily misionárkou a spolieha sa na naše priblíženie sa k osobám, rodinám a vôbec všade vo svete. Práca Združenia zázračnej medaily, či už kňazov, sestier alebo laikov, je skutočne obdivuhodná. Tento dar Panny Márie je nádherným nástrojom evanjelizácie, ak ho vieme priblížiť druhým prostredníctvom primeranej katechézy.

Po 2. vatikánskom koncile nastalo určité obdobie, kedy sa šírenie medaily dostalo obmedzeniu následkom obavy, že nebude správne predstavená a tiež vyjadrenou kritikou k zľahčenému rozdávaniu medailí bez základnej katechézy. V súčasnosti prosby o medaily sú obrovské (tu v kaplnke sú požadované v miliónoch) a cítime skutočnú starosť, aby sme správne vysvetľovali jej obsah a posolstvo. Ľudia vidia v nej to, čo chcela Panna Mária: viditeľný a konkrétny prostriedok, ktorým Mária pokračuje vo svojom poslaní: viesť ľudí k Bohu a byť Sprostredkovateľkou všetkých milostí.

Pýtajme sa tiež: Akú mám úlohu pri šírení medaily? Pokúšam sa najskôr pochopiť, že ju treba šíriť a potom ju vysvetľovať?

c. Združenie mládeže zasvätenej Panne Márii

Toto združenie, založené osobitne pre chudobnú mládež, rozširovalo sa mimoriadne počas dlhých rokov a prinieslo bohaté plody opravdivého kresťanského života u svojich členov. Vzišlo z nej mnoho povolání do rôznych kongregácií aktívneho a kontemplatívneho života. Veľa členiek Spoločnosti prišlo zvlášť z tohto združenia. Dnes sa toto hnutie predstavuje iným spôsobom vzhľadom k požiadavke znamení čias. Máme mať starosť o rozvoj tohto apoštolátu a zaujímať sa oň napriek ťažkostiam, ktoré pri ňom vznikajú. Tieto ťažkosti nás môžu zastrašiť a vyvolať myšlienky, že sme neschopné pracovať s dnešnou mládežou. Ved' Boh a Panna Mária nemôžu od nás žiadať nič, čo je nemožné uskutočniť. V tomto poslaní môžeme byť účastní mnohorakým spôsobom. Niektoré sestry sú priamo určené predstavenými na plný úväzok. Ale mnohé z nás, dokonca všetky, máme mnohorakú možnosť doprevádzať a podporovať ich modlitbou, záujmom o prácu, ktorú konajú, účasťou na drobných realizáciách, aby sa v tejto práci necítili ponechané samé na seba. Týmito postojmi prejavíme, že "sme boli povolané a zhromaždené" k poslaniu a že konáme vždy spoločne. Nenechajme si ujsť príležitosti kontaktu s mládežou, napriek

vzdialenostiam, ktoré existujú medzi nami a nimi v rôznych oblastiach. Nech nám je Panna Mária spoločníčkou na ceste, aby nám pri každej príležitosti ukázala cestu, po ktorej treba kráčať.

Môžem povedať, že sa cítim nejakým spôsobom zapojená do uskutočňovania tohto Máriinho prania? Som si vedomá, že aj mne adresuje túto prosbu? Čím konkrétne prispievam?

Našu úvahu môžeme trochu predĺžiť následne pohľadom na:

Svätú Katarínu a jej nasledovanie príkladu Panny Márie

Svätá Katarína už od svojho detstva usilovala sa viesť pravý kresťanský život, poznačený úctou k Panne Márii, keď si ju vzala za matku po smrti svojej vlastnej matky. Neuspokojila sa s teoretickou úctou, ale prešla k nasledovaniu jej čností a to ešte viac po stretnutí a osobných dialógoch, ktoré viedla s Pannou Máriou tu, v kaplnke Materinca. Už Pius XII. počas kanonizácie pripomenul, že je prehlásená za svätú viac za svoje čnosti ako za výnimočné milosti z neba, ktorých sa jej dostalo, hoci ju tieto stimulovali, aby žila ako pravá kresťanka a dcéra kresťanskej lásky. Jej úcta k P. Márii sa preto nevyhnutne musela odraziť každodenným nasledovaním jej čností.

Tak ako postoj Panny Márie, **pozornej na Božiu vôľu**, ktorej vrcholným bodom bolo **Vtelenie**, aj Katarína otvára svoje dvere Božiemu plánu s ňou, ktorý prijala pokorne, hoci ju viedol po ceste neporozumenia a utrpenia. Žila pokorne výsadu, ktorou bola uprednostnená – nepoužila ju na svoju vlastnú slávu. Štyridsaťšesť rokov mlčania je výrečným prejavom jej veľkej pokory a jednoduchosti. Uspokojila sa s obyčajným všedným životom, nepovažovala sa za dôležitú. Svätá Katarína je pozoruhodným vzorom, ktorý môže žiť každá dcéra kresťanskej lásky, v akejkoľvek životnej situácii, v pokore a jednoduchosti. Nič v živote neospravedľňuje opak tohto odôvodnenia.

Panna Mária zvlášť tajomstvom **Navštívenia** a **skrytým životom** ženy v službe svojmu Božskému Synovi a svätému Jozefovi udržiavala v Kataríne postoj služobnice, ktorý nádherne plnila v priamej službe pri starých ľuďoch.

Svedectvo sestier a súčasníkov hovoria o jej veľkej obetavosti a pozornosti v jej vzťahoch a službe. Vždy konala s porozumením, "súcitne, láskavo, srdečne, úctivo a zbožne", ako nám odporúčali naši svätí zakladatelia (Konferencia z 11. novembra 1657, Coste X., str. 331). Jedinú

chybu, ktorú jej pripisujú, je tá, že bola príliš tolerantná voči starcom, ktorých správanie bolo neuspokojivé. Svätá Katarína sa ospravedlňovala tým, že nemohla konať ináč, pretože videla v nich Boha. Svoju službu stále konala s pokorou, jednoduchosťou a láskou. Keď už nemohla byť v priamej službe, vďaka týmto čnostiam vedela prijať práce, ktoré im prinášali úžitok: starosť o hydinu, služba na vrátnici. Každú z nich konala zodpovedne, ochotne, múdro a s láskou, presvedčená, že každá služba, každé gesto, konané s láskou, je príjemné v očiach Boha.

31. decembra tohto roku 2001 budeme si pripomínať 125. výročie jej smrti. Využime túto príležitosť k:

- prejavu vďaka voči Pánu Bohu, že dal Spoločnosti členku, v ktorej si to najjednoduchšie a najvznešenejšie podalo ruky. Mimoriadne milosti, ktoré prijala, nenarušili jej pokoru a jednoduchosť – čnosti, vlastné každej dcére kresťanskej lásky.
- v zachovaných spisoch Zakladateľov rady čítame rozhovor sv. Vincenta, sv. Lujzy a prvých sestier o čnostiach zosnulých sestier: Margity Naseau /nazó/, Jany Dalmagne /dalmaň/, Anny de Gennes /d'žen/, Márie Lullen /lülen/, Margity Bossu /bosü/, Cecílie Delaître /d'létr/, atď.

Konferencie o čnostiach svätej Lujzy, ktoré viedol svätý Vincent skoro na sklonku svojho života, si zasluhujú osobitnú pozornosť. Často som si myslela, že by bolo úžasné počuť svätého Vincenta a svätú Lujzu rozprávať sa o čnostiach svätej Kataríny so sestrami, ktoré ju poznali a žili s ňou. Dejinný rozdiel v čase to neumožnil, ale my môžeme doplniť túto medzeru jednoduchými vzájomnými pohovormi v každej komunite o čnostiach našej svätej sestry:

- Jej viera, nádej a láska, duch obety, jej láska k Panne Márii, pokora, jednoduchosť, tichosť, láska k chudobným, vernosť pri splňaní posolstva prijatého od Panny Márie, napriek všetkým prekážkam.
- Tento pohovor by nemal zostať len na rovine obdivu, ale mal by nás viesť k porovnaniu nášho osobného a komunitného života a ku konkrétnym záväzkom nášho každodenného života.

Nech tieto 125. narodeniny pre nebo našej svätej sestry nám pomáhajú, aby sme stále viac milovali svoje povolanie v Spoločnosti a nech

nám dávajú potrebnú silu, aby sme ho žili naplno, napriek ťažkostiam a prekážkam, ktoré môžeme stretnúť na našej životnej ceste.

Nech tieto dni duchovných cvičení v Materskom dome, v priamejšom kontakte s Pannou Máriou, ktorej prítomnosť cítime v tejto kaplnke, hoci to nevieme vyjadriť, a tiež v priamejšom kontakte so svätými Zakladateľmi a svätou Katarínou prostredníctvom významných relikvií, vás naplní vyrovnanosťou, pokojom a radosťou. Tvorí súčasť asi 2 500 000 pútnikov, ktorí ročne prichádzajú sem do kaplnky, vrátane stálych každodenných návštevníkov. Okolo Matky všetkých ľudí stretávajú sa všetky rasy, farby a ľudia rôznych spoločenských vrstiev a kultúrnych rovín. Ale tiež chudobní, ktorí nenachádzajú miesto inde, dezorientovaní, cudzinci, tí, ktorí kvôli zníženej telesnej a duševnej schopnosti nemôžu viesť normálny dialóg s ostatnými, cítia sa ako doma a tu nachádzajú stíšenie a pokoj.

Nech Panna Mária uprie svoj láskavý materinský a milosrdný pohľad na nás všetkých! Pomáhajme jej modlitbami a prosbami za celý svet šíriť nespočetné milosti, ktorými sú jej ruky naplnené a ktoré nemôže rozdávať, pretože zabúdame o ne prosiť, tak ako to povedala svätej Kataríne.

Bez hriechu počatá Panna Mária...!

Sestra Juana ELIZONDO
Dcéra kresťanskej lásky

Obežník Matky Juany Elizondo

(20. decembra 2001)

Všetkým dcéram kresťanskej lásky

Paríž, 20. decembra 2001

Drahé sestry,

Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je vždy s nami!

Tento rok budeme s veľkou pozornosťou počúvať posolstvo pokoja z Betlehenských jasiel. Nech Pán dá, aby sme boli schopné prijať túto prvú ponuku anjelov ako ohlásenie príchodu Spasiteľa: *"Na zemi pokoj ľudom dobrej vôle"*. Nech nám táto dobrá vôľa k prijatiu ponúkaného pokoja nikdy nechýba. Vytvárajme súlad tam, kde sa nachádzame.

Prvý rok tretieho tisícročia nás prekvapil nečakanými a nepredvídateľnými udalosťami. Naše istoty boli tragicky v základoch otrasené. Zdá sa nám, že nič nie je na svojom mieste. Z udalostí sme si vyvodili spontánne poučenia. Pocit, že vo svete už vôbec nejestvuje bezpečnosť, istota, automaticky viedla ľudí **k modlitbe, k Bohu**. Tak isto rozsah tragédie nás vyzýval, aby sme **odložili bokom naše malé "drámy"**, ktoré často bez dostatočného dôvodu narušujú pokoj v nás a v našom okolí. Tretím poučením bola solidarita s tými, ktorí trpia. Príklad nám dali Spojené štáty a v súčasnosti tí, ktorí sa pokúšajú pomôcť obetiam následkov tragédie v Afganistane. V tejto krajine a v Pakistane nemáme sestry, ale to nám nezabránilo, aby sme prispeli pomocou podľa našich možností prostredníctvom iných rehoľníčok, ktoré sú prítomné v týchto krajinách.

Všetci tí, ktorí priamo alebo nepriamo trpeli týmito udalosťami, sú zvlášť prítomní v našich modlitbách. Modlime sa aj za tých, ktorí boli

príčinou toľkých nešťastí. Boh sa môže dotknúť srdc. Bohu nič nie je nemožné.

Čo sa týka Spoločnosti, v tejto dobe sa v mnohých provinciách konajú domáce zhromaždenia. Tá najlepšia ozvena z nich prichádza k nám cez Vaše listy. Zhromaždenia považujete za "čas milosti", "dar z neba", "pravé Turíce". Radosť nachádzate v možnosti spoločne uvažovať a spoznávať krásu našich Konštitúcií. Tiež máte túžbu prispieť k ich zlepšeniu, keď to považujete za vhodné. Prevláda presvedčenie, že ak texty budeme žiť, prinesú očakávané výsledky. To bude najlepší záver tejto započatej práce. Takto nás revízia privedie k **oživeniu**.

Vo Vašich listoch zvyknete tiež opisovať službu pri chudobných. Predstavuje nádherný príklad tvorivosti, rozmanitosti, ktorú si priali naši Zakladatelia. S veľkou radosťou konštatujem, že tento rok mnohé z Vás ste sa zamerali na službu prijímania a počúvania chudobných. Tieto služby sa stávajú stále viac potrebné vzhľadom k tomu, že politická, spoločenská a ekonomická situácia niektorých krajín spôsobila hufne odchody obyvateľstva. Prichádzajú do krajín, kde sa ocitnú bez základných potrieb k dôstojnému ľudskému životu. Je samozrejmé, že každého človeka, ktorý k nám prichádza, máme vedieť dobre prijať, vypočuť ho, prejavíť mu úctu a toleranciu. Tento apoštolát je možný pri každej príležitosti a v každom veku.

Rok, chýliaci sa ku koncu, bol tiež rokom dôležitých rozhodnutí v Spoločnosti. Vytvorenie provincií **Strednej Afriky** (Burundi-Rwanda), **Kamerunu, Eritrey, Etiópie, Nigérie, Thajska a Čínskej provincie** – hoci sme nútené hovoriť toto potichu — je pre nás plodom stálej silnejšej a významnejšej prítomnosti Spoločnosti v tých najchudobnejších krajinách.

Všetky tieto provincie boli založené na dvoch pilieroch, o ktorých hovorila naša Zakladateľka: "*svätá chudoba a dôvera v Boha - dva základy Spoločnosti dcér kresťanskej lásky*" (31. júla 1656). K tomuto citátu môžeme pridať, že provincie sa opierajú aj o povolania, ktoré zaručujú budúcnosť, aj o duchovnú a hmotnú pomoc Spoločnosti.

V **Nairobi (Keňa)** bude Spoločnosť oficiálne prítomná na začiatku roku 2002. Niektoré sestry, ktoré budú tvoriť súčasť dvoch predbežných komunít, sú už na mieste a pripravujú misiu. Tamojší Otcovia Lazaristi ich dobre prijali. Táto misia bude patriť k Írskej provincii, ktorá bude za ňu zodpovedná v spolupráci s anglicky hovoriacimi provinciami. Ďalej

v Afrike, naše sestry sú už v **Čade**, kde začnú oficiálne svoju misiu začiatkom roku 2002 a budú patriť k provincii San Sebastian.

V mesiaci máji 2002 bude sa konať slávnosť 350. výročia príchodu dcér kresťanskej lásky do Poľska, prvej misie mimo Francúzska. Centrom slávností bude Varšava. V spojitosti s touto udalosťou v Materskom dome, počas mesiaca september, bude sa konať misionárska sesia. Neskôr budete o nej bližšie oboznámené.

Celý budúci rok bude zameraný na prípravu Generálneho zhromaždenia 2003. Niektoré sestry budú poverené osobitnými úlohami, ale všetky budete mať zodpovednosť za spoluprácu na tejto príprave modlitbou a obetami.

Nech nás celým novým rokom sprevádza pokoj, nádej a radosť, ktoré nám prináša tajomstvo Narodenia Pána v Betleheme, aby sme s nadšením *zašli na hlbinu*, tak ako nás k tomu vyzýva Svätý Otec vo svojom apoštolskom liste "*Novo Millennio Ineunte*".

S úprimným sesterským pozdravom

Sestra Juana ELIZONDO
Dcéra kresťanskej lásky

Nadmerná aktivita

Otec Fernando QUINTANO
Generálny direktor

Úvod

Už niekoľko rokov počujeme a čítame, že nadmerná aktivita je jedným z nebezpečí, ktoré v súčasnosti ohrozujú zasvätený život. Tvrdí sa, že toto nebezpečie je evidentnejšie v spoločnostiach apoštolského života, a teda aj v Spoločnosti. Nedávne ankety, urobené Zväzom vyšších predstavených¹, potvrdili toto presvedčenie. Asi 40% opýtaných osôb uznalo, že sú zasiahnutí aktivizmom. Údaje sú rozdielne podľa veku. Najvyššie percento sa logicky nachádza u najmladších členov a strednej vrstvy, pretože na nich spočíva v súčasnosti najťažšie bremeno činnosti rôznych diel. Táto anketa tiež vyzdvihuje negatívne vplyvy aktivizmu na duchovný, komunitný a apoštolský život.

Tieto následky nás nemôžu nechať ľahostajnými. Musíme sa zamyslieť, ako sa môžeme vyhnúť tomuto nebezpečeniu alebo prekonať ho, ak sme mu podľahli.

Všeobecný panoramatický pohľad

Mnohokrát sme počuli alebo čítali, že žijeme v dobe, poznačenej kultúrou zameranou na účinnosť. Požadujú sa okamžité výsledky, osoby sa hodnotia podľa stupňa výkonnosti, a preto ich treba podriaadiť neľudskému rytmu, ktorý zasahuje zdravie a spôsobuje úzkosti, psychosomatické napätia, frustračné komplexy a podobne.

---

¹ Por. Zväz vyšších predstavených, *Charizmy Cirkvi pre svet*. Vydavateľstvá Sv. Pavol, Madrid, 1994, str. 75-123.

Moderný technologický rozvoj sa neodráža vždy na zmenšení množstva práce. Zavedením informatiky do rôznych služieb a apoštolských prác stali sa rôzne činnosti ľahšie a ušetrili sme čas. Možno konať mnoho vecí a tiež ich zlepšovať. Avšak aj informatici hovoria naďalej, že nemajú dostatočný čas na vykonanie všetkého, čo mali urobiť.

Nik z tých, kto má určitú zodpovednosť za prácu, nemôže sa zaobiť bez diára vo vrecku. Keď žiadame nejakú službu, spoluprácu, stretnutie, alebo ak niekto príde požiadať nás o ňu, treba, aby sme si pozreli, či sme v ten deň voľní. Považujú nás za tak zaneprázdnených, že sa nám ľudia ospravedlňujú, ak nám napíšu dlhší list ako zvyčajne, alebo ak sa dohodnuté stretnutie predĺži. Máme dojem, že nám kradnú vzácny čas. Niekedy my sami hovoríme, že sme stratili čas počúvaním nie dôležitých alebo už známych príbehov, zatiaľ čo sme mali vykonať veľmi dôležité veci.

Aj u mnohých zasvätených osôb existujú tieto dve skutočnosti: prepracovanosť a nadmiera záväzkov. Nevieť, či táto skutočnosť prispieva k zbaveniu sa existujúcich, viac-menej antiklerikálnych predsudkov, podľa ktorých sme považovaní za ľudí, ktorí vstávajú skoro ráno, aby cez celý deň nič nerobili. Ale ak odložíme predsudky nabok, možno je nebadane pravdou, že táto prevládajúca kultúra užitočnosti a výkonnosti vstúpila tiež do zasväteného života.

Pohľad na Spoločnosť

Sťažnosť, ktorú som počul od jednej sestry, že *"každým rokom je nás menej, starneme a napriek tomu pokračujeme stále v tých istých dielach"*, je skutočnosťou viacerých provincií a komunít. Výsledok je ten, že mnohé najschopnejšie a najdisponovanejšie členky sú nútené vykonávať nadmernú činnosť, ktorá nevyhnutne vyvoláva u nich fyzickú, psychickú a duchovnú únavu.

Je pravdepodobné, že príčina niektorých neželateľných situácií a nedostatkov, ktoré vznikajú v duchovnom a komunitnom živote, tkvie skôr v prehnanej aktivite ako nedostatku dynamizmu v povolani. Okrem určitých prechodných alebo nalievavých situácií, ktoré by toto vyžadovali, pracovný rytmus mnohých sestier nestáva sa ľahko zlúčiteľným s inými základnými požiadavkami životného programu dcér kresťanskej lásky. Aký čas venujeme pokojnej modlitbe, účasti na uvoľnených komunitných pohovoroch, potrebnému odpočinku a obohacujúcim chvíľam rekreácie? Všetko toto je potrebné. Revízia diel a záväzkov ukazuje sa nevyhnutná, ak

nechceme "opotrebovať" sestry v mene účinnosti a nesmiernych potrieb chudobných. Toto je pravdivé. Rovnako je zrejmé, že nie sú zo železa; nie sú jedinými záchrankyňami všetkých nešťastí alebo jediným riešením problémov pastorácie a iných inštitúcií v Spoločnosti alebo mimo nej, ktoré naliehavo žiadajú spoluprácu sestier.

Navyše, všetci sme presvedčení o potrebe dobrej formácie v každej rovine.² K doplneniu horeuvedených nedostatkov väčšina provincií vypracovala plán formácie a činnosti, ktoré zaberajú všetky víkendy: stretnutia, dni alebo duchovné cvičenia podľa vekových skupín, etáp, služieb; kurzy duchovnej, vincentskej alebo odbornej formácie... Napokon 20- alebo viacstránkový zoznam každoročných aktivít; niekedy záverečná pozvánka k využitiu všetkých programov formácie, ktoré ponúkajú iné občianske alebo cirkevné inštitúcie. Ide o stálu formáciu alebo o nepretržité činnosti? Aké výsledky môžeme očakávať od týchto sestier, ktoré tam idú už unavené kvôli nedostatku fyzického, psychologického alebo duchovného odpočinku? Málokedy je zahrnutý do týchto programov čas na čítanie, osobné štúdium, stretnutie so sebou v tichu, uvoľnenie a posilňujúci odpočinok. Je to vari luxus, ktorý si nemôže dovoliť dcéra kresťanskej lásky?

V Spoločnosti od počiatku existuje jedna tradícia, ktorú však treba nanovo premyslieť, aby bola správne tlmočená do súčasnej reality. Dcéry kresťanskej lásky od počiatku vynikali tým, že sa venovali práci. Mali byť silné, dobre sa stravovať, aby mohli konať službu chudobným, ktorá sa od nich žiadala. Keď služba skončila a mali ešte trochu voľného času, mali ho využiť na iné užitočné práce (vyšívanie, pletenie, atď.) pre samotných chudobných alebo k zaobstaraniu komunitných potrieb.

Spoločnosť verne zachovala túto tradíciu. Dnes naďalej obdivujeme dcéry kresťanskej lásky pre ich pracovnú schopnosť a obetavosť, ale už ich toľko neobdivujeme ako komunity modlitby, hoci to neznamená, že sa sestry nemodlia.

V mnohých kaplnkách alebo oratóriách sestier sú zvyčajne umiestnené hodiny, ktorých bitie je počuteľné aj pre slabo počujúce. Keď tieto hodiny odbíjajú vopred určenú chvíľu, treba ukončiť modlitbu alebo svätú omšu, pretože hodiny obili. Dokonca sa určuje kňazovi čas - radšej kratší - ktorým môže disponovať na slávenie sv. omše!

---

² porov. K 3.6; 3.12.

Hovoriť o "voľnom dni" alebo "sabatnom (voľnom) roku" je v Spoločnosti nezvyklé. Dokonca i Štatúty nehovoria o prázdninách a dávajú prednosť výrazu "náštevky v rodinách".³ Sú sestry, ktoré sa obávajú času odchodu na dôchodok, pretože hľadajú naň ako na zastavenie niečoho, čomu sa naplno venovali; ako na neistotu pred tým, čo budú alebo nebudú následne robiť. U dcér kresťanskej lásky je bežná jedna veta: "odpočinok spočíva v zmene činnosti". Nie je to myšlienka najmladších generácií. Preto sa bežne tvrdí, že sa už rodia unavené alebo ich katalogizujú ako slabé a nie príliš pracovité.

Nejde o zabúdanie na tradíciu, tým menej o zámenu usilovnosti v práci za lenivosť. Konštitúcie nám pripomínajú, že dcéry kresťanskej lásky *"podrobujú sa všeobecnému zákonu práce vo vedomí, že sú solidarne so všetkými, ktorí si musia zarábať na živobytie."*⁴ Treba zosúladiť a vyvážiť podstatné prvky života, ku ktorému sa rozhodli: žiť obetované Bohu pre službu chudobným v sesterskom spoločenstve. Nestačí však toto prehlasovať, treba prijať potrebné opatrenia k vyjadreniu a zošľachteniu týchto troch dimenzií. Ak sa v praxi zabúda alebo dáva prednosť len jednému prvku na úkor ostatných, staviame do nebezpečia identitu životného plánu.

Aktivizmus

Mnohokrát sme počuli poznámky vzťahujúce sa na uprednostňovanie slovesa "konať" pred "byť", a tým nebezpečia upadnutia do aktivizmu. Nevysvetľuje sa nám dobre, v čom spočíva, ale tušíme to. Keď sa úprimne spytujeme, môžeme si povedať, či sme upadli alebo neupadli do tohto extrému. Oplatí sa premýšľať o tejto téme.

Poznáme osoby, ktoré sú závislé na alkohole, tabaku, káve a iných silnejších alebo slabších drogách; skoro sa nemôžu zaobísť bez nich. Práca sa tiež môže stať určitým druhom drogy, ktorá nás ovláda, akýmsi idolom, ktorý nás znižuje na otrokov a ktorému slúžime až do vyčerpania. Žije sa pre prácu.

Aktivizmus učiní človeka neschopným znútorniť sa k stretnutiu so sebou samým, s Bohom a s druhými. Na prvé miesto kladieme účinnosť; podľa nej a dosiahnutých výsledkov oceňujeme druhých a seba. Odpočinok

---

³ Š. 16

⁴ K 2.7 §5.

a uvoľnenie nie sú považované alebo zdôvodnené ako hodnoty, ale ako prostriedky na obnovu síl a možnosti pokračovať v práci. Zdôvodňujú to naliehavými potrebami chudobných alebo horlivosťou v apoštoláte a zabúdajú, že sám Kristus, prvý služobník a evanjelizátor chudobných, vyhľadával priestory a čas k stíšeniu a odpočinku pre seba a svojich učeníkov: *"Pod'te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite... stále prichádzalo a odchádzalo mnoho ľudí a nemali sa kedy ani najesť."*⁵

Teoreticky uznávame a prijímame potrebu rozvíjať všetky dimenzie tvoriace identitu povolania, ale v praxi absorbuje a prevláda služba. V niektorých prípadoch môže byť prehnaná aktivita prejavom strachu čeliť a zodpovedať veľkým nedostatkom v povolani. Keďže výsledky odbornej aktivity sú hmatateľnejšie a niekedy vďačnejšie ako modlitba a komunitný život, aktivizmus môže byť paradoxne poháňaný hedonizmom.

Dôsledky tejto prehnanej aktivity sa prejavujú ochabnutým a nudným *duchovným životom*. Rozjímanie sa už neprežíva ako radostné stretnutie s Bohom; preto sa opúšťa alebo zanedbáva pod zámienkou, že práca je tiež modlitbou, pretože znamená "opustiť Boha pre Boha". *Apoštolský život*, ktorému chýba stimulujúca duchovná energia, neprežíva sa ako vyjadrenie obetovania sa Bohu, ale ako odbornosť či humanitárna činnosť, zabúdajúc na *prečo* a *pre koho* tieto aktivity konáme. *Komunitný život* podobá sa skôr na pracovnú skupinu - alebo skupinu slušne vychovaných osôb - ako na komunitu, založenú na viere, vzájomnej láske a spoločnom poslaní. Keď vyzdvihujeme prácu ako prvú hodnotu, medzi-osobné vzťahy sa stávajú funkčnými; spoločná deľba a život z viery stráca svoju dôležitosť, vzrastá individualizmus a zároveň sa znižuje zmysel pre spoločné poslanie a príslušnosť k Spoločnosti.

Marta a Mária

Poznáme dobre úryvok, opísaný evanjelistom svätým Lukášom: Ježiš sa nachádza u Lazára a jeho dvoch sestier. Marta sa stará o domáce práce a Mária sedí pri Ježišových nohách a počúva jeho slová. Na Martinu výčitku, prečo jej sestra nepomáha pri obsluhu, Ježiš odpovedá, že Mária si zvolila lepší podiel, a len jedno je potrebné.⁶

---

⁵ Mk 6, 31.

⁶ Porov. Lk 10, 38-42.

Často si pripomíname tento úryvok ako výraz dvoch prejavov zasväteného života: činného a kontemplatívneho; niekedy dokonca, aby sme dokázali nadradenosť kontemplatívneho života nad činným. Moderná biblická exegéza necháva stranou tieto dve interpretácie. Pretože v tejto časti Evanjelia sa nejedná o "robiť" alebo "nerobiť", ale o evanjeliový štýl, ktorý má oživovať život všetkých učeníkov, prvenstvo lásky ku Kristovi, ktorá musí preniknúť všetku činnosť. Treba všetko opustiť, aby sme Ho nasledovali, dali mu prednosť pred otcom, matkou, súrodencami a nezaбудli na jeho slová: *"bezo mňa nemôžete nič urobiť"*. V celom Ježišovom živote, skutkoch a slovách spoznáваме význam tohto konkrétneho evanjeliového príbehu.

Dejiny kresťanskej spirituality nám poukazujú na obmeny, ktoré nastávali v rôznych obdobiach: raz sa uprednostňovala kontemplácia pred činnosťou, inokedy zase opačne. K potvrdeniu voľby obracali sa na Evanjelium. Márný pokus. Pretože sám Ježiš, unavený misionárskou činnosťou, pociťuje potrebu ísť si odpočinúť a modliť sa na pokojnom mieste. Ten, ktorý nám podáva podobenstvo o poľných ľaliách a nebeských vtákoch, ponúka nám tiež podobenstvo o neplodnom figovníku, horlivých robotníkoch a talentoch. Hovorí nám: *"nebuďte ustarostení"*, *"nielen z chleba žije človek"*, *"bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia"*, *"ratolest nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči"*. Preto príbeh Marty a Márie treba vysvetľovať na základe celého života a všetkých slov Ježiša, o ktorých nám hovorí Evanjelium.

U svätého Vincenta nachádzame podobný vzťah medzi činnosťou a kontempláciou. V jeho spisoch pozorujeme tvrdenia, ktoré sa nám zdajú protirečivé. Zhodujú sa však, keď ich chápeme v súvislosti s celým jeho životom a učením. K definovaniu nášho zakladateľa používajú mnohí výraz, ktorí dokonale odráža, čím bol a čo učil: *"mystik v činnosti"*. To sú dva neoddeliteľné aspekty, ktoré sa navzájom obohacujú. Povedal: *"hlavnou a stálou činnosťou Ježiša bola modlitba"*; *"Dajte mi muža rozjímavej modlitby, a ten bude schopný všetkého"*; *"Boh chce predovšetkým, aby sme mu dali svoje srdce"*; *"Rozjímanie je pre dušu to, čo je duša pre telo a voda pre rastliny"*. Sestrám a misionárom povedal tiež: *"Nemýľme sa, všetka práca spočíva v činnosti."*; *"Ak Boh neustále pracuje, ako by mohla jedna dcéra kresťanskej lásky zotrávať v záhaľke?"*, *"Záhaľka je matkou všetkých nerestí"*; *"slúžiť chudobným znamená, ísť k Bohu"*; *"Milujme Boha, bratia moji, milujme Boha, ale nech je to námahou našich rúk a v pote našich tvári."*; *"Cirkev môžeme porovnať k veľkej žatve, ktorá si vyžaduje veľa robotníkov, ale takých, ktorí pracujú."*; atď.

V konferencii "o práci" svätý Vincent žiada sestry, aby pracovali aj počas hodín, kedy sú uvoľnené od služby chudobným.⁷ On sám počas celého života viedol intenzívny pracovný rytmus. Keď sa vracal z ľudových misií, predstavoval si, že parížske brány padnú na neho, pretože neurobil, čo mal urobiť. Sestrám navrhoval skôr príklad pracovitej Marty ako kontemplujúcej Márie⁸, príklad mravca a včiel ako cvrčka (sestry nazýva "nebeské včielky")⁹. Bol však presvedčený o potrebe duchovného života, lebo ak tento chýba, chýba všetko.

V konkrétnych iniciatívach, navrhnutých Jánom Pavlom II. k pastoračnej činnosti celej Cirkvi tretieho tisícročia, modlitba a činnosť sú dokonale zosúladené. Hovorí: "*Náš čas je v neustálom pohybe, ktorý sa často mení až v nepokoj, s rizikom v obavu, že sa stane [činnosťou pre činnosť]. Tomuto pokušeniu musíme odolávať tým, že sa snažíme najprv [byť], a to skôr než sa budeme namáhať [konať]. Myslime v tomto súvisle na Ježišovu výčitku Marte: [Staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno].*"¹⁰ Pápež vyzýva, aby sa kresťanské komunity stali "*autentickými školami modlitby*"; tak budú ohlasovať primát Ježiša Krista a duchovného života. Boh totiž žiada od nás úplné obetovanie sa v službe pre Božie kráľovstvo, pričom nemáme zabúdať, že bez Krista nemôžeme urobiť nič.¹¹

V súvislosti s týmto je vhodné pripomenúť si, že Generálny Otec menoval okrem iných nádejí, týkajúcich sa Spoločnosti, aj oživenie modlitby a uprednostnenie chudobných.¹² Medzi piatimi základnými hodnotami, ktoré by mali žiariť ako svetelné lúče v Spoločnosti a v jej Konštitúciách, dve z nich sú "*byť ženami modlitby*" a "*komunitná služba chudobným*".¹³

---

⁷ Porov. *Svätý Vincent*, Coste IX, str. 483: Konferencia z 28. 11. 1649.

⁸ Svätá Terézia z Avily si tiež vzala Martu za vzor pre Karmel; pochopila jej sťažnosť a povedala, že vďaka nej, jej sestra si mohla sadnúť k Pánovým nohám, "*pretože keby obidve zostali uchvátené počúvaním, nebolo by nikoho, kto by obslúžil božského Hostá*". Porov. Sv. Terézia, *Cesta dokonalosti*, 17, 5.

⁹ Porov. *Svätý Vincent*, Coste IX, str. 495: Konferencia z 28. 11. 1649.

¹⁰ NMI, 15.

¹¹ Porov. NMI, 38.

¹² Porov. Otec R. Maloney: *Moje nádeje týkajúce sa Dcéry kresťanskej lásky*. Ozveny Spoločnosti, November 1994, str. 333-339.

¹³ Porov. O. R. Maloney: *Ozveny Spoločnosti*, júl – august 2000, str. 289.

Záver vyplývajúci z Evanjelia, spisov sv. Vincenta, listu Svätého Otca a perspektív Otca Maloney pre dcéry kresťanskej lásky je neoddeliteľne a nevyhnutne: činnosť a kontemplácia, veľkodušné obetovanie v službe a modlitba, ktorá ju podporuje a posilňuje. Marta a Mária predstavujú dva postoje, ktoré si neprotirečia, ale sa dopĺňajú; sú nevyhnutné a môžu byť v súlade. Ak sa nám to nedarí, vystavujeme sa nebezpečeniu upadnutia do prehnanej činnosti alebo do záhalčivosti. Skôr ako by sme u dcér kresťanskej lásky hovorili o "bytí" a "konaní" ako o dvoch protikladných postojoch, bolo by potrebné naliehať na životný štýl, ktorí spočíva v "umení byť". Môže ním byť len "stav lásky", charakterizovaný primátom lásky "ako jedine potrebnej", podľa odpovede Ježiša Marte. Podľa svätého Vincenta tento primát sa prejavuje láskou k Bohu, chudobným a k susedstrám. Je to jednota života, o ktorej hovoria Konštitúcie: duchovno-apostolsko-komunitný život. Rozjímanie podporuje službu a táto je oživovaná láskou ku Kristovi, ktorá horí v srdciach dcér kresťanskej lásky. Toto tajomstvo oživovalo život najaktívnejšieho muža, ktorým bol náš Zakladateľ vo svojej dobe.

Čo treba robiť (alebo nerobiť)?

Aby sme neupadli do pokušenia prehnanej aktivity, alebo aby sme ju prekonali, ak sme jej podľahli, treba prijať potrebné opatrenia, či už osobne alebo na komunitnej a provinciálnej rovine. Najskôr treba byť osobne presvedčeným o dôležitosti cítiť sa dobre duchovne, psychologicky a fyzicky. Z tohto presvedčenia zbadáme potrebu hľadať primerané prostriedky k udržiavaniu a zušľachtovaniu týchto troch dimenzií. Obetovanie sa Bohu podľa osobitnej charizmy Spoločnosti sa nerovná neprestajnej činnosti, hoci tým konáme skutky kresťanskej lásky alebo apoštolát. Treba mať tiež dostatok času na súkromie, štúdium, sesterské stretnutia, odpočinok a uvoľnenie. Toto všetko prispieva k súladu a celkovému zdraviu, k zotaveniu a uvedeniu do činnosti podstatných dimenzií osoby. Dobrý komunitný plán toto zohľadňuje.

Komunitný plán by mal zahŕňať a podporovať: čas na *modlitbu* a *slávenie viery*, kde sa môže žiť stretnutie a zážitok z Boha, kde možno v tichu počúvať a zvnútorniť Božie Slovo; čas na zušľachtenie *komunitnej dimenzie*, kde je priestor na prejavy sesterskej lásky a vzájomnú oporu, aby sme neklesli na ceste povolania a v spoločnej misii; čas na *formáciu* ako lieku proti ankylóze /zmeraveniu/, čím zároveň môžeme dať tvorivú odpoveď na znamenia čias a trvalým i novým druhom chudoby; čas na

odpočinok a uvoľnenie k prerušeniu denného rytmu, vyliečeniu sa povinnosti, k pestovaniu osobnej tvorivosti... viac ako kultúru pragmatizmu a produktivity. (Netreba zabúdať na to, čo navrhuje Štatút 5.) A samozrejme čas na *misiiu* pri chudobných - ťarchu a bolesť, radosť a cieľ Spoločnosti. Všetko toto zaručí kvalitnú službu, vykonanú s nadšením a veľkodušnosťou.

Ježiš nie je len "človekom pre druhých", ktorý žije v záväzku činnosti. Je Božím Synom, ktorý žije v láskyplnej intimite so svojim Otcom. Venovanie sa činnosti nie je nezlučiteľné s vyhľadávaním pokojných miest na modlitbu a odpočinok. Ježiš na ne pozýval aj svojich učeníkov, ktorých povolal, aby boli *s ním a pre misiu*.

Spoločnosť je spoločnosťou apoštolského života. Posväcuje ju tento cieľ: služba Kristovi v chudobných. Nebezpečie nastáva, keď zdôrazňujeme dĺžku času, venovaného misii, dokonca kvalitu, s akou sa táto služba koná, zabúdajúc pre koho a prečo sú tieto apoštolské práce motivované a podporované. Rovnako zabúdame, že poslanie máme konať s ďalšími osobami, povolanými a zhromaždenými Pánom. Dcéry kresťanskej lásky, ako osoby v apoštolských komunitách, sú povolané vydávať svedectvo o tom, čo ohlasujú, pretože súčasný človek počúva skôr svedkov ako učiteľov a tiež, že modlitba a spoločenstvo oživujú a podporujú misiu.

Zodpovední vedúci za provinciu majú úlohu hľadať liek proti prílišnej aktivite. Niektoré formačné plány a programy predstavujú toľko možných volieb, že sa pýtame, kto ich uskutoční: pastoračia povolání a mládeže, osamotení ľudia, práca v mestských štvrtiach, rodiny, kultúra, komunikačné prostriedky, ženy a deti... Vieme, že musíme počítať s menším počtom osôb. Napriek tomu pridávame nové priority, avšak nerevidujeme alebo nerušíme nič z predchádzajúcich. Neskôr sa ponosujeme, že niektoré sestry upadajú do prehnanej aktivity a dávajú prednosť "konaniu" pred "bytím". Ide tu o očividnú disharmóniu.

Pri takej skutočnosti jednou z priorít je povzbudzovanie laikov. Mnohé práce, ktoré konajú sestry, môžu byť konané nimi. Bolo by treba, aby sestry zostali tam, kde sú potrebné a robili to, čo iní nemôžu vykonať bez ťažkostí. Pole pôsobnosti, kde by sa mohol splňať cieľ Spoločnosti, im nebude chýbať. Môžu tam pracovať bez toho, aby zanedbávali ostatné dimenzie svojej charizmy.

Z á v e r

Máme byť šťastní z nasledovania Krista, hoci musíme pri ňom počítať s dimenziou kríža. Kristus prišiel na tento svet premeniť náš smútok na radosť, dať nám život v hojnosti a povolať nás k takému spôsobu života, ktorý nás urobí šťastnými a blaženými.

Dcéry kresťanskej lásky konkretizujú nasledovanie Krista evanjeliovým štýlom života Spoločnosti, ktorý Duch Svätý vnukol našim Zakladateľom. Tento spôsob života má tri základné rozmery. Keď sa rozvíja alebo zanedbáva jeden z nich na úkor ostatných, nastáva nerovnováha v celkovom živote charizmy, čo spôsobuje dosť často nespojnosť a znechutenie. Tento nedostatok sa nevylicí prílišnou aktívnosťou alebo opačne záhaľkou a nezodpovednosťou v práci. Spoločnosť vedie od počiatku tradíciu veľkodušného a radostného obetovania sa Bohu v službe chudobným. Tieto dve veci súvisia. Ak niekto nie je šťastný v takomto spôsobe života, treba sa pýtať na dôvod. Pravdepodobne jednou z príčin je nedostatok súladu medzi všetkými rozmermi, ktoré tvoria identitu Spoločnosti.

Končím krátkym príbehom, ktorý opísal jeden kresťanský humorista: Jedna rehoľníčka prichádza pred nebeskú bránu a Pán Boh ju posielajú do očistca. Rehoľníčka sa sťažuje a hovorí o nespočetných prácach, ktoré robila počas svojho života v prospech druhých ľudí. Pán Boh jej odpovedá: to je pravda, ale si nevyužila všetky príležitosti, ktoré sa ti naskytovali, aby si bola šťastná konaním toľkých vecí.

Otec Fernando QUINTANO
Generálny direktor

Otec Fernando QUINTANO úprimne ďakuje všetkým sestrám a provinciálnym direktorom, ktorí mu zaslali pozdravy pri príležitosti Vianočných sviatkov a Nového Roku.

Uisťuje všetkých, že sa za nich modlí a vyprosuje im, aby ich Pán naplňal svojimi milosťami počas celého roku 2002.

Nemecká provincia

***Návšteva Matky Juany Elizondo
a sestry Rufiny Leitenbauer***

(od 12. – 22. októbra 2001)

Sestra Irena ESSER
Dcéra kresťanskej lásky

Konečne nadišiel dlho očakávaný deň. Je 12. októbra 2001, schyľuje sa k večeru a my s radosťou očakávame príchod Matky Juany Elizondo a sestry Rufiny Leitenbauer. Náš provinciálny direktor, Otec Witzel, vizitátorka, sestra Cypriána PLOSKAL, a radkyne odišli na Kolínsku stanicu čakať našich hosťov. Pri vstupe do provinciálneho domu pozdravili všetky sestry domu. Potom sme všetci prešli do kaplnky a tu sme zaspievali mohutné a radostné "Te Deum". Otec Witzel pozdravil našich predstavených v mene všetkých sestier.

Sobota, 13. októbra 2001

Sestra Cypriána predstavila pôvodný a "nový" provinciálny dom, do ktorého sa sestry čoskoro presťahujú. Kvôli narastajúcemu umenšovaniu členiek komunity, doterajší dom sestier sa ukazuje príliš veľký. Okolo obeda sme šli do Domu Rozálie Rendu, nedávno otvoreného pre ženy

v núdzi, následkom nezamestnanosti, rozvodu, dlhodobej choroby alebo veku. U mnohých z nich ich chudoba je nemá a zastretá neoboznámeným očiam. Komunita nesie občiansku zodpovednosť za dielo. Týmto ženám bez prístrešia usiluje sa poskytnúť okrem blízkosti a ľudského tepla, možnosť duchovného vedenia. Sestra Ute, zodpovedná vedúca za toto dielo, nám vysvetľuje, že sestry spolupracujú so skupinou laikov z medzinárodného združenia, arcidiecéznych spolkov kresťanskej lásky mesta Kolín (AIC) a s Jednotou Caritas tohto mesta. Popoludní sestra vizitátorka za účasti rady priblížila prítomným našu provinciu, domy s ich dielami, počet sestier, priemerný vek a spoluprácu s laikmi. O 17. hodine naši predstavení prišli medzi nás k sláveniu stálej novény k Panne Márii Zázračnej Medaily, po nej nasledovali večerné chvály a poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej.

Nedeľa, 14. októbra 2001

Matka Juana a sestra Rufina sa stretli so sestrami služobnicami. Po slávnostnej Eucharistii naša Matka hovorila o úlohe sestry služobnice, ktorá má kľúčovú úlohu vo vedení Spoločnosti. Pripomenula desať veľmi dôležitých princípov, ktoré treba uviesť do praxe. Medzi spomenutými bodmi zdôraznila jednotu v rozdielnosti: "Jednou z hlavných úloh autority vo všeobecnosti a osobitne sestier služobníc v miestnych komunitách, je podporiť a zachovať jednotu. K tomu je potrebné, aby najskôr prijala sama rozmanitosť členiek komunity a pracovala na tom, aby sa jej spolusestry naučili navzájom sa prijímať vo svojej rozdielnosti. Stále si musíme pripomínať, že to, čo nás spája, je omnoho dôležitejšie ako to, čo nás rozdeľuje. Komunita, ktorá sa neusiluje byť jednotná v rozmanitosti, nezasluhuje si nosiť toto meno." Po obede mali sestry služobnice možnosť rozprávať sa osobne s našou Matkou.

Pondelok, 15. októbra 2001

Ráno, o 8.30h sme sa vydali na cestu do **Düsseldorfu**. Prijalo nás vedenie nemocnice Svätého Vincenta, ku ktorému je pripojený Dom dôchodcov Kataríny Labouré. Sestry a spevokol "Svätý Vincent" privítali našich predstavených rezkou pesničkou a modlitbou v kaplnke. Potom v prednáškovej sieni sa zišli všetci spolupracovníci: lekári, ošetrujúci personál všetkých oddelení, administratívny personál a ďalší, aby privítali našich hostí.

Po návšteve nemocnice Sv. Vincenta sme sa prešli do Domova dôchodcov Kataríny Labouré. Tu bola naša Matka a sestra Rufina srdečne pozdravené vedením domova ako aj rôznymi spolupracovníkmi a obyvateľmi. Mohli si prehliadnúť časť domu a vidieť život obyvateľov (izby, dennú miestnosť, jedáleň...) Po návrate do nemocnice Sv. Vincenta mali možnosť vidieť ortopedické oddelenie a napokon sa stretli so sestrami komunity.

Po úradnom, avšak srdečnom pozdrave predstavili sa Matke všetky sestry. Naša generálna predstavená ich povzbudila k modlitbe za diela k zachovaniu kresťanského ducha v našich domoch. Potom im rozpovedala správy z našich misií.

Po obede sme šli do **Mönchengladbach-Hardt-u.** Tu sestry, ich spolupracovníci a telesne postihnutí obyvatelia srdečne privítali medzi sebou naše návštevníčky. Matke Juane a sestre Rufine sa veľmi páčila tieňohra, predvedená postihnutými obyvateľmi za pomoci personálu. Po návšteve nových jednotkových pavilónov - postavených na širšej ploche pozemku, v ktorých sa obyvatelia lepšie cítia – a rodinnej večeri, s radosťou v srdci z celého dňa, vrátili sa naše sestry do Kolína.

Utorok, 16. októbra 2001

Dopoludnia sme sa dozvedeli o smrti našej drahej sestry Lýdie Hellinghaus (vizitátorka od r. 1986 – 1995). Pán si ju povolal k sebe po dlhej a ťažkej nemoci. Jej odchod sa nás bolestne dotkol, pretože bol nečakaný. V predvečer sestra Lýdia mala veľkú radosť, že mohla pozdraviť naše predstavené. Keďže naša Matka a sestra Rufina boli ešte v provincii, v pondelok, 22. októbra mohli odprevať sestru Lýdiu na jej posledný odpočinok.

Navštívili sme náš dom dôchodcov v **Aix-la-Chapelle.** Aj tu boli naše hosťujúce srdečne privítané vedením domu, pracovníkmi a sestrami. V kaplnke ich už čakali: duchovný správca, sestry schopné pohybu a väčší počet sestier na vozíčkoch, tvoriace časť "obyvateľov" domu "Margity Naseau". Zaspievali nádherný Magnifikat a duchovný otec poželnal prítomných. Nasledovalo stretnutie so sestrami, obed, návšteva nového domu dôchodcov a katedrály v Aix-la-Chapelle so sprievodcom. Bolo by nemysliteľné nejsť sa pozrieť na túto nádhernú katedrálu, ktorá má za základ kráľovskú kaplnku z roku 805. V tomto meste rád býval Karol

Veľký a aj pre krajinu je mesto historicky dôležité. Naše hostujúce sa tiež podpísali do zlatej knihy návštevníkov. Odtiaľ sme sa vrátili do Kolína.

Streda, 17. októbra 2001

V programe sa počítalo aj s návštevou Domu Svätej Lujzy de Marillac v **Kommern** a v Detskom domove v **Speicher**. Matka Elizondo, sestra Rufina, Otec Witzel, sestra Cypriána a sestra Hedviga, provinciálna ekonómka prišli presne o 10.00 h do Kommern-u. Tento dom prijíma sestry na duchovné cvičenia a odpočinok, je tiež otvorený pre laické skupiny na rôzne stretnutia. Po srdečnom pozdrave, návšteve kaplnky, domu a stretnutí so sestrami, ukončili sme návštevu obedom. Cesta viedla do Speicheru cez Eifel, lesnatý masív Nemecka, v nadmorskej výške 747 m, ktorý bol zaodetý do krásy jesenných farieb.

V Speicher srdečne privítali našich hostí vedenie domu, sestry a deti. Tieto deti z jaslí, domova a z blízkeho okolia, ktoré sem prichádzajú po vyučovaní robiť si školské úlohy, prejavili svoju radosť piesňami – "ukazovačkami". Potom každé dieťa odovzdalo našej Matke a s. Rufine ružu. Po pohovore so sestrami opäť nadišla chvíľa návratu do Kolína.

Štvrtok, 18. októbra 2001

V našom dome v **Bonn – Godesberg**-u už na nás čakali naše sestry a vítali nás radosťou na dvore, odkiaľ sme prešli do kaplnky, kde Matku Elizondo a sestru Rufinu privítala sestra služobnica. Vedome vybrala toto miesto, pretože tvorí stred nášho života. Aj obyvatelia a zamestnanci domu popriali všetko dobré našim drahým hosťom. Ako zvyčajne, nasledovalo stretnutie so sestrami a obhliadka domu, z ktorého jedna budova sa rekonštruje, aby zodpovedala vládny predpisom. Tento deň ubehol veľmi rýchlo a naše návštevníčky sa opäť vrátili do provinciálneho domu v Kolíne.

Piatok, 19. októbra 2001

Na tento deň je naplánovaná dlhá cesta do **Küllstedt**-u v Turingu (pred r. 1989, Nemecká demokratická republika). Mali nesmiernu radosť, o ktorú sa delili s dedinčanmi, ktorí tiež čakali návštevu "Parížaniek". Skupina detí z 1. sv. prijímania nás čakala pred domom. Deti z materskej škôlky nás privítali kvetmi a pesničkou. Naše sestry, zamestnanci a dôchodcovia zostali v úzadí a trpezlivo čakali, kedy príde na nich rada, aby

mohli zaspievať tradičnú pieseň "z Eichsfeldu". Popoludní sme slávili Eucharistiu k radosti všetkých, pretože provinciálny direktor, Otec Witzel pochádza z tejto dediny. Pred odchodom sme sa ešte zišli v komunitnej miestnosti na kávu. Medzi nás prišiel aj miestny farár, ktorý bol rád a poďakoval za návštevu generálnej predstavenej v "jeho dedine".

Sobota, 20. októbra 2001

Tento deň sme venovali Kolínu: ráno – návšteva katedrály, popoludní – naše sestry z Flittard-u a Brück-u prišli medzi nás na spoločné stretnutie s Matkou Elizondo a sestrou Rufinou. Rozhovor bol intenzívny. Všetky sa živo zaujímali o naše sestry z mohamedánskych krajín a z Číny. Odpoveď na našu bolestnú otázku: "Prečo niet povolání v našich krajoch?" sa nachádza v skutočnosti, že Boh povoláva služobnice chudobných v iných krajinách. Zostáva nám prijímať Božiu vôľu, zostať vernými modlitbe, obetovať svoje utrpenia a tak svedčiť o našej viere.

Nedeľa, 21. októbra 2001

Po sv. omši, na ktorej sa zúčastnili aj radkyne, zasadala provinciálna rada s našou Matkou a sestrou Rufinou. Popoludní urobili krátku návštevu v domoch vo **Flittard-e** a **Brück-u**. Večer o 17.00 h sme sa stretli v kaplnke na večerné chvály a poklonu Najsv. Sviatosti Oltárnej. Večera bola pripravená vo forme bufetu v komunitnej sále, čo umožnilo veselú rekreáciu na "Rozlúčku". Staršie sestry pozvali vzácne publikum do tanca veselého valčíka, pričom však zostali na mieste. Bolo to niečo celkom nové!

V našich srdciach si uchováваме posledné odporúčanie Matky Elizondo: "Zachovajte si odvahu a radosť!"

Pondelok, 22. októbra 2001

Nastal deň odchodu. Mgr. Michal a náš Otec direktor, P. Witzel slúžili spolu zádušnú sv. omšu za našu drahú sestru Lýdiu. Na pohrebe sa zúčastnilo veľa sestier a zamestnancov. Pred odchodom na stanicu, kde ich doprevádzali naši provinciálni predstavení, Matka Elizondo a sestra Rufina mali práve čas odprevadiť našu drahú zosnulú na jej posledný odpočinok.

Počas rôznych stretnutí naša Matka povzbudzovala sestry, aby neochabovali v nádeji a zostali verné modlitbe, pretože Boh nám pošle povolania v pravom čase, ale nie v čase a mieste, kde my chceme. Ako ďalšie témy boli misie a chudobní vo svete, pričom nám naša generálna predstavená mohla podať pravé svedectvá vďaka svojim početným návštevám. S radosťou si budeme spomínať na túto návštevu, ktorá nám umožnila "doplniť" odvahu a silu v našej službe Pánovi pri chudobných.

Sestra Irena ESSER
Dcéra kresťanskej lásky

Svätý Vincent de Paul
alebo kresťanská láska v akcii

Františka BOUCHARD

Františka Bouchard nám v tejto knihe – s predslovom od Mgr. Ulricha, arcibiskupa z Chambéry a doslovom od Otca Róberta Maloney – obnovuje jeden portrét, potvrdený všetkými hlasmi ako autentický.

Vincent z Pauly, kedysi v zajatí pirátov medzi barbarmi, má postupne štyroch duchovných učiteľov, aj keď okrem Ježiša Krista a Ježiša v chudobnom nikdy nemal iného. Hoci pokorný, po boku "veľkých" tohto sveta – rodina Gondiová, Bérulle, alebo Kráľovná Margot" - bol veľikášom duše a srdca uprostred prostých ľudí, dokonca tých, ktorí boli "*hrozne nevedomí, čím sa zatracovali...*" Kňaz s hodnotami, pohoršujúci daktorých, ktorí nepoznali slová rozhršenia, alebo si dávali zaplatiť za túto službu, bol kazateľom milosrdenstva, vyzýval hriešnikov ku generálnej spovedi a využíval všetky príležitosti, aby sa obviňoval i z tej najmenej chyby! Veď či neurobil z pokory svoje životné pravidlo? Keď šiel navštíviť galejníkov do Marseille, bol dojatý až k slzám, vlieval balzam milosti do vzbúr... Tu, až k okovám, v tomto "pekle", kde sa od hnevu klialo, jeho "činná láska" napomáhala ešte veriť nebesiam!

Jas jeho neopísateľného úsmevu, štipka irónie k dobytíu srdca, oheň v jeho pohľade... hľa, to zapálilo "fakľu" kresťanskej lásky!

Svätý Vincent de Paul alebo kresťanská láska v akcii, autorka: Françoise Bouchard; Vydavateľstvá Résiac, 288 strán, 22€

Január 2002

O b s a h

ŽIVOT SPOLOČNOSTI

Päť tvári svätého Vincenta Otec Róbert P. Maloney, generálny predstavený	1
Príhovor Matky Juany Elizondo (Medzinárodné exercície, november 2001)	14
Obežník z 20. decembra 2001 Matka Juana Elizondo, generálna predstavená	22
Nadmerná aktivita Otec Fernando Quintano, generálny direktor	25

AKTUALITY Z PROVINCÍÍ

Nemecká provincia: Návšteva Matky Juany Elizondo a sestry Rufiny Leitenbauer (od 12. – 22. októbra 2001). Sestra Irena Esser	35
---	----